

15. 10. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smluvní pokuta

Naše společnost uzavřela smlouvu o dílo, na jejímž základě se zhotovitel zavázal zrekonstruovat prostory, ve kterých sídlíme. Vzhledem k tomu, že jsme měli zájem na tom, aby byla rekonstrukce provedena včas, sjednali jsme ve smlouvě pro případ zpoždění s jejím dokončením smluvní pokutu. V současnosti je zhotovitel již několik dní v prodlení s předáním zrekonstruovaných prostor a na naši výzvu k zaplacení smluvní pokuty odpověděl, že vzhledem k tomu, že prodlení zaviniil jeho subdodavatel, není povinen nám žádnou smluvní pokutu hradit. Je tomu skutečně tak?

Na úvod je třeba podotknout, že vzhledem k tomu, že smlouva o dílo byla uzavřena mezi dvěma podnikateli v souvislosti s jejich podnikatelskou činností, řídí se smluvní vztah mezi tazatelovou společností v postavení objednatele a zhotovitelem obchodním zákoníkem (tj. zákonem č. [513/1991](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Jelikož je však právní úprava smluvní pokuty primárně obsažena v občanském zákoníku (zákon č. [40/1964](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů), a obchodní zákoník obsahuje pouze některá specifika smluvní pokuty v obchodních vztazích, je třeba primárně vyjít z ustanovení § 544 občanského zákoníku

Dle § 544 odst. 1 obč. zák., sjednají-li strany pro případ porušení smluvní povinnosti smluvní pokutu, je účastník, který tuto povinnost poruší, zavázán pokutu zaplatit, i když oprávněnému účastníku porušením povinnosti nevznikne škoda.

V tomto případě byla smluvní pokuta sjednána pro případ prodlení zhotovitele s dokončením díla v dohodnutém termínu. Tím, že se zhotovitel do prodlení dostal, porušil svůj závazek zajištěný smluvní pokutou. Tazatelově společnosti tak vzniklo právo na zaplacení smluvní pokuty, a to bez ohledu na skutečnost, zda je za prodlení zodpovědný přímo zhotovitel sám, nebo jiná osoba, které práce na zakázce zadal. Tento závěr přitom plyne z § 538 obchodního zákoníku.

Dle § 538 obchodního zákoníku může zhotovitel díla pověřit jeho provedením jinou osobu, jestliže ze smlouvy nebo z povahy díla nevyplývá nic jiného. Při provádění díla jinou osobou má ale zhotovitel odpovědnost, jako by dílo prováděl sám.

Jak plyne z předchozího odstavce, v dotazovaném případě je rozhodující dikce druhé věty ustanovení § 538 obchodního zákoníku. Z ní vyplývá, že bez ohledu na to, zda zhotovitel provede dílo sám nebo zcela či zčásti prostřednictvím svého subdodavatele (není-li to smlouvou či povahou díla vyloučeno), odpovídá objednateli stejně, jako kdyby dílo prováděl sám.

Lze tedy uzavřít, že z pohledu tazatelovy společnosti jakožto objednatele je zcela nepodstatné, zda-li za prodlení s dokončením rekonstrukce odpovídá zhotovitel či jiná osoba. Pokud se totiž zhotovitel rozhodl, že dílo provede pomocí subdodavatele, nemůže ho taková volba zbavit odpovědnosti ve vztahu k objednateli díla. Jinými slovy zhotovitele i nadále stíhá stejná odpovědnost, jako kdyby dílo prováděl sám. Je-li proto s provedením díla v prodlení, porušuje svoji smluvní povinnost, a objednatel má tak vůči němu (mimo jiné) i právo na smluvní pokutu, kterou si pro tento případ ostatně spolu dohodli.

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)